

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 24.11.2022

Sayı: 5932

75124

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

OECD ve AB ülkelerinin verileri enerji enflasyonu en çok artan ülkenin Türkiye olduğunu ortaya çıkarmıştır. Uygulanan yanlış politikalar ülkemizi AB ülkelerinden bile daha kötü bir konuma sürüklemiştir. Cumhurbaşkanı'nın "Avrupa, bu kışı zor geçirecek." diyerek AB ülkelerindeki enerji krizi üzerinden propaganda yaptığı süreçte AB ülkeleri ile ülkemiz arasındaki enerji enflasyonu farkı yüzde 108 puana kadar çıkmıştır. Eylül 2022 itibariyle AB ülkelerinde enerji enflasyonu yüzde 39,4 iken ülkemizde yüzde 146,8 olarak gerçekleşmiştir. Ülkemiz bu yüzdeyle, enerji enflasyonu yüzde 53 olan Avrupa'nın en yüksek oranlı ülkelerinden biri Yunanistan'ı bile 3'e katlamış görünmektedir. İktidar ise, bu yükselişi görmezden gelerek sorumluluğu üstlenmek yerine maliyeti milletimize fatura etme yolunu tercih etmektedir.

Ne yazık ki vatandaşlarımız yükselen yaşam maliyetlerinin yanında enerji politikasında yapılan yanlışlardan kaynaklanan borç yüküyle de karşı karşıya bırakılmaktadır. Bu yanlışların başında şüphesiz uzun vadeli yapılan doğal gaz alım anlaşmalarının yenilenmemesi gelmektedir.

Türk doğal gaz sektörü açısından önemli bir eşik olarak nitelendirilen 2021 yılı içinde ülkemizin uzun vadeli doğalgaz sözleşmelerinin bir bölümünün süresi sona ermiş ancak yaklaşık 20-25 yıllık sözleşmeleri kapsayan bu anlaşmalar yenilenmemiştir. Son 3 yılda doğal gaz piyasasında yaşanan artışlara rağmen iktidarın bu sözleşmeleri yenilememesi öngörülen uzak enerji politikasının benimsenmiş olmasının sonucu olarak görülmektedir. Kamu yararı gözetilmemiş, kamu kaynakları adeta har vurup harman savurulmuştur.

Daha düşük fiyatlardan yapılacak olan doğal gaz alım anlaşmalarının yapılmaması olmasının ülkemizin doğal gaz arzında yaşayacağı krizi açığa çıkarmış ve BOTAŞ'a ciddi bir yük getirmiştir. BOTAŞ'ın 2022 yılı için beklenen zararının 200 milyar TL olmasında da bu anlaşmaların doğru bir planlama ile yapılmaması ve mevcut anlaşmalardaki doğal gaz alım fiyatlarının yüksek fiyattan alınmaya devam edilmesi gerçeği vardır.

75124

İktidar tarafından ülkemizin enerjide kriz halinde olmadığı dile getirilse de, 2023 Merkezi Yönetim Bütçesi'nde Enerji Arz Güvenliği, Verimliliği ve Enerji Piyasası Programı 159 milyar TL'den 407 milyar TL'ye çıkarılmıştır. Bu gösterge bile enerji sektörünü iyi yönetemeyen bir iktidarın hazinemize yüklediği maliyeti gözler önüne sermektedir. İktidarın uyguladığı bu politikasızlık ve iş bilmezlik, hem devletimizi hem de vatandaşlarımızı zarara uğratan bir süreç ortaya çıkarmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

- 1- Dünyaya kıyasla enerji enflasyonumuzun çok yüksek seyretmesine yönelik Bakanlığınız herhangi bir önlem mekanizmasını hayata geçirmeyi planlamakta mıdır?
- 2- Vatandaşlarımızın enerji enflasyonu karşısında daha fazla mağdur olmaması adına bir planlama yapılmakta mıdır?
- 3- Doğal gaz alım anlaşmalarında hangi formül kullanılmaktadır?
- 4- 2021 Yılı Nisan ayında sona eren ve uzatılmayan Azerbaycan Faz-1 Anlaşmasındaki eski fiyat formülüne göre oluşacak fiyat ile 2021 Ağustos ayında spot olarak almaya başladığınız Azerbaycan anlaşması arasındaki fiyat farkı nedir?
- 5- 2021 yılı Aralık ayında sona eren Rusya Batı Hattı (Türk Akım) anlaşması kapsamında petrol bazlı fiyat formülüne göre Rus gazı fiyatı ile mevcut sözleşmenizdeki Rus Gazı fiyatı arasındaki fark nedir? Sözleşme süresi 2025 yılında bitecek olan Mavi Akım Hattından alınan doğal gazın fiyatı da Türk Akım sözleşmesi ile revize edilmiş midir?
- 6- Petrol bazlı fiyat formüllerine dayanan Nijerya LNG şirketi ile yapılan uzun dönem doğal gaz alım anlaşması neden uzatılmamıştır?
- 7- BOTAŞ'ın 2022 yılında beklenen 200 milyar TL üzerindeki zararının sebebi nedir ve sorumlusu kimdir? Anlaşmaların zamanında ve uzun vadeli planlamalar doğrultusunda yapılmamasının bu zarara etkisi var mıdır?
- 8- BOTAŞ adıyla Jersey adalarında kurulan BOTAS Trading IC, BOTAS Pipeline IC ve BOTAS Overseas IC şirketlerinin kuruluş amacı nedir? Yöneticileri nasıl atanmıştır ve yönetim kurulları kimlerden oluşmaktadır? Faaliyet alanı BOTAŞ ile aynı olan bu şirketler hangi hizmetleri vermektedir ve hangi iş ve işlemleri yapmaktadır?
- 9- 2018 yılında Gazprom ile BOTAŞ arasındaki tahkim süreci nasıl sonlandırılmıştır? BOTAŞ tahkimden neden vazgeçmiş ve Rusya'nın önerisini kabul etmiştir?
- 10- 2021 yılında BOTAŞ'ın Rusya'dan gaz ithal eden özel sektör şirketlerinden yapmış olduğu doğal gaz alımlarının fiyat ve miktarları nedir? Aynı dönemde Gazprom ile BOTAŞ arasındaki fiyat nedir? Bu şirketlerin Gazprom ile tahkim kaynaklı zararlarının BOTAŞ tarafından karşılandığı iddiası gerçek midir?

cah